

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Negyedévre	1 frt	Egészévre	4 frt
Félévre	2 „	Egyes szám ára	10 kr

Felelős szerkesztő:
ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:
FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrosény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyititéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

A munka diadal ünnepe.

Le a kalappal derék iparosaink előtt! Az a czéltudatos munka, melyet becsülettel végeznek a társadalom minden osztálya által, az elismerés babérával lett megkoszorúva Szt.-István napján; midőn testületté szervezkedésük, egyesülésük díszes jelvényét felszentelték, felavatták.

Az ünnepély lefolyását, méltatását a következőkben ismertetjük:

A dísz közgyűlés.

A zászló-anyák és koszorús leányok fogadtatása a vendégek és tagok megérkezés után Joannovics János az olvasó kör helyiségében mint ipartestület elnöke a jelenlévők szívélyes üdvözlése után a díszközgyűlést megnyitja s bejelenti, hogy Dombora László díszelnök, váratlanul közbejött akadályoztatása folytán Zádory Károly lapszerkesztőt kérte fel az ő díszszónoklatának előterjesztésére, mely a következő:

Igen tisztelt ünnepelő közönség!

Mint egy messze vidékre siető utas, tulajdva vándorlásának egy nevezetes részén pihenőt tart, s emlékezetébe megujtja az útjában látott nevezetesebb tárgyakat fontosabb eseményeket, hogy a tapasztaltakból kiindulva lehető biztos következtetést vonhasson a jövőre nézve; úgy állok én most ezen — községünk történetében csaknem korszakot alkotó pillanatban.

S midőn rövid visszapiantást teszek, rohamosan fejlődő községünk közel multjára, szívemet jól eső öröm-érzet tölti el, mert úgy az anyagi, mint a szellemi téren nagy fokú előhaladást, fejlődést észlelek, ami biztos záloga egy szebb, boldogabb jövőnek.

És ha keresem az észlelt nagyfokú fejlődés és előhaladás okát, önkénytelenül is rájövök, hogy az semmi más mint a czéltudatos munka:

A munka nemesítette meg az embert, az tette föld urává. A munka teremtetett új szellemi életet, mert valamin a munka teszi izletessé életünket, italunkat, édessé álmunkat, úgy az nemesíti szellemünket szenteli meg úgy a családi, mint a társadalmi életet.

Testi és lelki erőnket fejlesszük ki s használjuk fel magunk és a köz-javára! A haza földjéből és terményeiből semmi se maradjon megmiveletlenül; a bölcsesség és irányadás ne legyen véka

alá rejtve, hanem világoljon mindennek javára.

Kicsiny hadsereg sokszor győzött le már sokkal nagyobbakat, ha igazi összetartás lelkesítette sorait.

A ki fel nem használja Istentől adott tehetségét vétkezik a teremő ellen, mert elfecsérlé legnemesebb adományát; megfosztja magát az egyetlen nemes emberi élvezettől és megkevesbiti hazájának erejét, hátráltatja haladását.

Az áldást osztó czéltudatos munka érlelte meg az eszmét, hogy iparossaink egy szebb, egy boldogabb jövő megteremtésé végett testületté törőnműljenek, hogy közös erővel munkálják egymásnak javát, előmenetelét; hogy alakítsanak egy kört, hová a fárasztó munka után egybegyűlve, gondoskodjanak a lélek, a szellem műveléséről is, mely nélkülözhetlen kelléke az előmenetelnek.

És mert a jelen — mint rügyből a virág — a multból fejlődik ki, a jövőt pedig a mult és jelen határozza meg, erős reményem, hogy ez a czéltudatos munka által megalapított testület a jövőben dicséretesen fogja megoldani feladatát, megteszi mindazt, a mit tőle a nemzet és a haza méltán megkíván, elvár.

Megteszi azt, hogy ápolni fogja keblében az egyetértést a testvériességet a lángoló hazaszeretetet és a trón iránt való törhetlen hűséget. Ezen erények kell, hogy ékesítsenek; tekintet nélkül a nemzetiségre és felekezetre minden igaz hazafit, mert csak így munkálhatjuk a közös édes anya, imádott hazánk jó létét, szellemi és anyagi felvirágzását s ha követjük e jelszót: „A haza mindennek előtt.”

Hogy a haza legszentebb fogalom és név Isten után. Vele érezni, érte tenni, benne reményleni, ezekből áll az igazi tulajdonképpeni hazaszeretet.

És aki ezzel ékeskedni óhajt, attól főleg három dolog kívántatik meg: szeretet munkásság és bátorság. Az első szívünket, a második verejtékünket a harmadik ha kell életünket kívánja a hazáért.

Lobogjon hát a czéltudatos munkának ma felavatandó jelvénye századokon át: az Isten, Király és Haza nevében.

*

Az éljenzés lecsillapultával elnök köszönetet mond Dombora Lászlónak a beszéd szerkesztése s Zádory Károlynak pedig előterjesztéseért s azon indítványra, hogy úgy ezen, mint az ünnepély folyamán mondandó s beszerezhető beszédeknek a testület jegyzőkönyvébe iktatásával az elnök bizassék meg, közhelyesléssel fogadtatott.

Felvonulás a róm. kath. templomban.

Szebb látványosságban még nem gyönyörködött Petrosény közönsége, mint amilyen a dísz felvonulás volt a Baresay szállodától a róm. kath. templomig.

A főuteza minden házán a trikolor lengett az üzletek be voltak zárva a felocsolt tiszta járdát zöld galyak szegélyezték. Elöl haladt a bányász zenekar a Rákóczy-indulót játszva; utánna kimagaslott Schmiedt Eduárd zászló-tartó daliás alakja a bevont zászlóval; mely után a koszorús-lányok vőfélyeikkel párosan következtek, majd a fogatok hosszú sorba haladt a zászló-anyák, rendezők és vendégekkel.

Megérkezvén a róm. kath. templomban kezdetét vette az isteni tisztelet, melyen az énekes nagy misét Wéber Béla főesperes-plebános cereblálta s végeztével Csíszér Elek Szt. Ferencz rendi áldozár a szószékre lépett s egy remekel szerkesztett vallásos és hazafias beszédben találó történelmi vonatkozásokkal kiemelte a zászló jelentőségét s áldásos munkára buzdította az iparosokat Istenért, Királyért és Hazáért. Majd megszentelte a zászlót s hazafias jelmonddal a róm. kath. egyház nevében helyére illesztette a zászlószeget.

A deákgymarti téren.

A róm. kath. templomból kibontott zászlóval vonult az ipartestület és a közönség a Deákgymarton lévő térre, hol a lomb-sátor alatt felállított szószékre lépve Kósa Mihály ev. ref. lelkész szónoki hével előadott ezen nagyhatású beszédet mondta el:

Az édenből kiűzött emberhez így szólott az Ur: „Legyen átkozott a föld te érted, nagy fáradtságos munkával egyed annak gyümölcsét életednek minden napjaiban.” (I. Mózes 3—17.)

Az idők és népek történetei, mint a mindennapi élet tapasztalatai arról győznek meg minket, hogy ezen átokként elhangzott szavak az embernek legjellemzőbb vonását foglalják magukban s e vonás a czéltudatos munka; ami az embert nemcsak megkülönbözteti a többi teremtményektől, hanem azok fölébe emeli. S tulajdonképpen, midőn a teremő munkára ítélte az embert, nem átokkal sújtotta, hanem megáldotta.

Mert az életfentartás eszközeinek keresése, a munka fejlesztette az elmét, világosította az értelmet, erősítette az akaratot; s nem is kép-

zelhető, hogy munka nélkül az emberiség odáig tökéletesedhetett volna, a hol most áll.

Bár merre tekintünk a munka által kifejlesztett emberi érzékek bálmutásaival találkozunk. Munka által lett az ember ngygyá, ez teremtette meg a műveltség, a polgáriasság örök vívmányait, a munka teremtett új szellemi életet. Oh bizony a rengetegnek nincs annyi cserlele, melylyel a munkát méltóképpen megkoszorozni lehetne.

Az édenből kiűzött emberiség kitartó szorgalma a földnek eddig pusztá tájait édenekké alakítja át; a művészet és tudomány kincseivel folyton gazdagul, s fáradságos munkájával az „átkozott” földnek naponként újabb áldásait tárja fel.

Igen! mert test és lélek iker-testvérek, együtt izmosodnak. Hellasz, midőn első volt a testedző tornaszatban, szellemileg is uralkodott a világ felett.

Csoda-e, hát ha a áldáshozó munka sikerei ünnepi érzésekkel teljesítik meg a dolgozó ember szívét; egyesítik, tettekre lelkesítik az egy célért küzdőket.

Csoda-e, ha a munka diadalának itt és ott magasra emelkednek jelvényei s minden ilyen jelvény újabb ösztön ismét a munkára.

Im ti is fennen lobogtatjátok a munka diadalának jelvényét, mely érzéseitek, céljaitok, törekvéseitek egységének jelvénye. Oh midőn először emeltek fel, midőn először sorakoztak alája, azt az órát lelkesedéstök magasztos ünnepi szenteli.

De egy ünnepélynek csak akkor van tettekre lelkesítő hatása, ha emlékei a résztvevők lelkében nyomat hagynak, megmaradnak. A munka ezen diadal-jelvényét az egyetértés hozta létre, ezt őrizték meg hiven.

Az ember egymagára a legtöbb esetben kevés sikert tud felmutatni, míg ellenben az egy hivatási körben az egy munka-téren fáradozó sikerének titka: az erők egyesítésében az egyetértésben léli magyarázatát. A család, társadalom, egyház és haza csak ott boldog, csak ott emelkedik, virágzik, hol egyedüli biztosítéka: a jó rend, az egyetértés nem hiányzik.

Legyetek összetartók, legyetek egyetértők, főleg édes hazánk őseink vére által megszentelt földjének lángoló szeretetében. A honszeretet forrasza egymáshoz szíveiteket s irtson ki közületek minden visszavonást, gyűlöletet ellenségeskedést. Hiszen ha van nemzet, melynek fennmaradása, minden viszály eltávoztatását égető szükségé teszi, a magyar nemzet az, melyre az átkos visszavonás annyi vést, annyi bajt hozott a magyar nemzet az, mely saját honában is vesztére törő, oly ellenséges elemekkel népfajokkal van körülvéve, melyek túl az édes haza határán, államalkotó rokonfajokkal vannak összekötöttségben.

Most a második évezred kezdetén, hazánk szebb jövőjének édes reményének testvéri szeretettel ölekezzék össze e hazának minden hű fia, dobbanjanak össze még az egymástól elidegenített szívek is egy közös szent érzelmében: a hazának lángoló szeretetében.

Dicső őseink vérről szerezték meg számunkra isten kalapjának ezt a szép bokrétáját: sokak által irigylet imádott hazánkat; nekünk a lelki erő ferjesztése a felvilágosodás terjesztése, munka, szorgalom, egyetértés és összetartás által kell megtartanunk, felvirágoztatunk; a régi dicsőség és hatalom polezára felemelnünk. Legyen az szívetekhez forrva ugy,

hogy vele sirjatok, vele örüljete. A haza sz. neve soha se legyen nálatok szó az ajkon hanem vallomás a szívbén.

Őseink hagyományos erényének a lángoló hazaszeretetének ikertestvére a trón, a legelső magyar ember, a király iránt való mély hódolat, törhetetlen hűség; e kettőt egymástól elválasztani lehetetlen. Lehetetlen főleg most, midőn István első apostoli királyunk fényes koronája egy oly emelkedett lelkületű, bölcs uralkodónk fejét ékesíti, ki előtt tisztelettel hajolnak meg a mívelt világ összes koronás fői, kihez teljes bizalommal ragaszkodnak, és a kit a bálványozásig szeret e hazának minden hű fia.

Őrizték hát s ápolják szívetekben őseink hagyományos erényét: a lángoló hazaszeretetet és a trón iránt való törhetetlen hűséget.

Végezetre ne feledjétek sőt vessétek mélyen szívetekbe a jelmondatot mit zászlótokra írtoatok: „Ember-e munka, Istené az áldás.” Szeressétek egyházatokat, buzgó vallásosság hassa át minden munkáitokat. Hiszen az egyház volt az a jó édes anya, mely mindjárt születések után keblére ölelt, gyöngéd szeretettel ápol s felgyújtotta kebletekben az ismeretek világát, hogy lássatok, boldoguljatok, előre haladhassatok. Az egyház nyújt erkölcsi alapot a társadalom kiindulási pontját képező családi életnek.

Egyházatok iránt való önfeláldozó szeretet, buzgó vallásosság hassa át szíveteket s akkor nem félhettek, mert ha bár kevesen vagytok is, rendületlen bizalommal mondhatjátok felekezet különbség nélkül a nagy reformátorral: „Erős várunk nekünk az Isten.”

És most Atya, Fiú, Szentlélek teljes Szentháromság, egy örök Isten! Te vedd gondviselésed védő szárnya alá a munka diadalának eme díszes jelvényét. Te áld meg, Te szenteld meg lelked kegyelmével. Engedd, oh engedd, hogy lobogtassa azt szüntelen az egyetértés, testvériség, lángoló hazaszeretet a trón iránt való mély hódolat, törhetetlen hűség és buzgó vallásosság.

Áldásom Isten áldása legyen • nemes községen, annak minden ajkú és felekezeti polgárán, látassék meg rajtuk szüntelen a krisztusi béke és szeretet.

Áldásom, Isten áldása legyen imádot hazánkon, édes nemzetünkön, dicsőségesen uralkodó apostoli királyunkon.

Áld meg oh Atyánk a nemzetet, áld meg a királyt s áld meg, oh áld meg mit nemzet és király együtt jelentenek: áld meg édes hazánkat.

*

Utána Pelger Mihály ág. ev. lelkész szintén papi ornátusban lépett a szószékre s hazafias szép szónoklata, melyet magyarországi dicsőítésére vonatkozó német költemények idézésével, ezen több nyelvű vidéken az alkalmasszerűség niveauja fölé emelt, hatás nélkül nem maradhatott. Végezetül egyháza nevében megáldotta a zászlót.

Majd Sztanka Ávrám esperes lelkész szentelte meg a gör. kel. egyház szertartása szerint a zászlót.

Végül Leitner N az itteni izr. hitközség előimádkozója mondta el magyaros

hévvel és lelkesítően a következő hatásos alkalmi beszédet:

Mózes IV. könyve II. részében olvassuk: És szóla az Ur Mózes és Áronnak, mondván: Kiki az ő zászlója alatt, kiki az ő nemzetisége szerint, atyjának háza népének zászlója alatt járjon tábor.

E szent és bölcs isteni ige utmutatóul szolgál mindenkinek, akármely nemzetiségű hű fiának vallja magát, kit a nemzeti eszme, a hazaszeretet csillaga vezérel.

Akáresak valamely egyesületnek tagja, ki egy cél elérése felé törekszik, utja egy irány felé vezet, és egy eszme megvalósítása iránt lelkesül.

Mind! mindezek egy zászló alatt csoportosuljanak, egy zászló alatt sorakozzanak és egyesüljenek.

Ezen zászlót fennen lobogtassák, hogy még azok is, kiknek önlátókörük nincs annyira kifejlődve, hogy saját érdekeiket, saját javukat nem tudják fölfogni, vagy azért, mert igen gyengék önjerejükkel a kor igényeivel előre haladni.

Mindezek a kitűzött zászlóra emeljék fel szeméiket.

És miként az éjjeli csillagok ragyogása sötét éjszakában az eltévedt vándornak, akként világítsa és vezérelje őket e zászló az élet homályos ösvényein.

Az állami ügyek bölcs kormányzása, a tudomány terjesztése, a művészet fejlődés és az ipar emelése és felvirágzásában csak egyesült erővel vagyunk képesek valami nagyot és állandót teremteni, mert mindegyikében, egy ember a másik segítségére van utalva, a mint Jezaías prófeta mondja: „Kiki felebarátját segítse és testvérének mondja, hogy erős legyen.”

Légy erős és bátor! ne félj! és el ne csüggedj föld fia! mert a mit tenmagad a legnagyobb erőfeszítéssel elérhetőnek nem vész, aszt karöltve többi embertársaidal, anyagi támogatási, bölcs tanácsai és szellemes eszmecseré által, elérheted!

És íme a petrosényi és vidéki iparos polgártársaink ily zászló alatt nemzetiség és valláskülönbség nélkül egyesültek.

E zászló árnyékában lakozzék a béke, honoljon a szorgalom, viruljon a testvériség és az egyetértés áldása.

És midőn e zászló-felszentelési ünnepélyre összegyűltünk; hozzád Mindenható Isten! Világ Urához fordulok ezen ünnepélyes főhászmommal:

Árassd el bőséges áldással ezen egyesület minden egyes tagját!

Vedd végtelen oltalmazda e község minden egyes iparost, kik saját és családjuk fentartásáért oly nehezen küzdenek: Hisz szent és bölcs akarattal teljesítik, mert szent parancsod az vala; hogy az ember arca véréjékevel keresse meg mindennapi kenyerét.

Hatalmas Isten. Adj! nekik erőt és kitartást nehéz munkájuknakban.

Koronázd szorgalmukat és buzgó törekvéseiket a legnagyobb sikerrel, hogy általuk az ipar szeretett hazánk boldogságára, erősödésére és hatalmasságára felvirágozzék. Ámen.

Ezzel az egyházi szertartások véget értek s a zászlószegek beverése folytatott a lomsátor alatt. Az egyházak után a zászlóanyák, ezek után a hatóságok, testületek, társulatok képviselői, a kerület országos képviselője, a vidéki vendégek s a helyi társadalom kitűnőségei stb. illeteték helyére a díszes zászlószegeket, hazafias jelmondatok kíséretében. Sajnáljuk, hogy az egyes szegek beverésénél használt jelmondatok után felzúgott éljenzés zajában a szellemes s hazafias jelmondatokat feljegyezni s az idő rövidsége miatt pedig beszerezni nem lehetett, jövő számban azonban, azokra is visszatérünk még.

Délután 1 órára a közönség nagyrésze harsogó zenekísérettel, visszatért a Baresay-féle szállodába, hol megkezdődött a bankett.

A társas-ebédnél a zászlóanyák, kossorus leányok s a helybeli és vidéki intelligenciának s előkelőségének számos nőtágján kívül kétszáznál többen vettek részt.

A toósztok sorait Mara László, kerületünk közszeretettben álló országgyűlési képviselője nyitotta meg. Ő Felsége a magyar király és felséges királynénk, valamint az uralkodó ház fenséges tagjaira mondott és a társaság által állva hallgatott hazafias, szép és lelkesítő pohárköszöntővel.

Az éljenzés lecsillapultával Zádory Károly éltette a zászlóanyákat egy lendületes hatásos beszéddel:*)

*

A felzúgott éljenzés csillapultával: Kósa Mihály mondott szellemes és találó hasonlatokban gazdag felköszöntést a kossorus lányokra; kiket az ifjakéval vetekező lelkesedéssel éljenzett a „bácsikaszürkülő, kopaszodó, de öregedni nem akaró gárdája. Utánna Barabás Béla orsz. képviselő emelt poharat Petrosény község szorgalmas lakosságára. Az a szónoki hévvel elmondott magas szárnyalus beszéd, a szónoklatnak valódi remeke lévén, nem csoda, hogy a viharos taps és éljenzés annyiszor megújult s szünni nem akart.

Varjassy István, mint az ipartestület biztosa, ennek nevében sikerült felköszöntőben éltette a vendégeket.

A hivatalos beszédek sorát Seelenfreund Vilmos következő beszéddel zárta be:

Tisztelt hölgyeim és uraim!

Tudvalevő dolog, hogy az államokban az államfentartó elemet a polgárság képezi. A polgárság intellektuális ereje az állam ereje. Csak azon állam hatalmas, a melynek művelt és képzett polgársága van; azért voltak és maradtak a városok mindig középpontjai a tudomány, ipar- és kereskedelemnek. Megfelelnék pedig a városok ezen nagy horderejű missiójuknak a rokon foglalkozásu egyének tömörülése, együttes munkálkodása által. Petrosény község iparos osztálya tudatára jött a boldogulás ezen föltételének s megalkotta a Petrosényi és Járasi Ipartestületet. Nem csekély érdemeket szerzett ezen ipartestület létesítése körül a petrosényi járás szerettét főszolgabírája, Buda Károly, a kinek egészségére poharamat ürítve, kívánom: hogy ezen ipartestület maradjon meg továbbra is azon irány mellett, a melyet eddig követett, legyen a szorgalmas, hasznos és becsületes munka fejlesztője, gyámoltója; legyen az ország eme végvidékén a magyarság terjesztője a magyar állam-eszme buzgó őre, legyen a ma megszentelt zászló symboluma a legszebb polgári erényeknek: a szabadság, egyenlőség és testvériségnek.

Keves szünet után Zádory Károly éltette a jelenlevő két orsz. képviselőt, kik két irányban, de egy célra, a haza üdvére munkálkodnak az országtanácsában. Mara László lelkesedéssel előadott s többszörös éljenzéssel helyezett szép beszédében éltette Petrosény és vidéke hölgyeit.

Barabás Béla a hazafiság ápolá-

sára buzdító oly szép beszédet mondott-hogy annál szebbet már ő sem mondhat. Egyébként nem tudjuk jellemezni a közönséget frenetikus tapsra és éljenzésre ragadó gyönyörű beszédet.

A dévai ipartestület elnöke Tajcsik Ferenc a petrosényi ipartestület felvirágzására mondott talpraesett pohárköszöntőt.

Kósa Mihály szintén a két orsz. képviselőre mondott s nagy tetszéssel fogadott köszöntést.

Asztal bontás után a zászlószeg beverés folytatott.

Megemlítjük, hogy galaczi Buda Károlyné úrnő közbejött gyászseset, Dombora Lászlóné a családjában előfordult s közérdeklődés tárgyát képező, de hála Isten, már jobbra fordult betegség miatt nem teljesíthették zászlóanyai tisztüket. A zászlóanyák: Pick Samuné gyöngyszin selyem himzett és selyem mouseline-nel, diszített; Dr. Rosenberg Ignaczné sárga brokát s arannyal himzett selyem; Seelenfreund Vilmosné csikos fehér selyem, csipke és selyem gase-val diszített és Wintergerst Ferencné gyöngy-gyel diszített bordó selyem ruhája a női ruha szabázzat remekei.

A kossorus lányok:

Dombora Ilona, (beteg) Braun Pick Mariska, Tribusz Vilma, Varjassy Vilma, Rosenthal Olga, Rosenthal Anna, Junger Helén, Bonna Netti, Ruder Mariska, Pokorny Irén, Schemp Hermína, Ranczinger Paula, Róth Ida, Loy Amalia, Kohn Róza, Steiner Anna, Horváth Julia, Tischer Anna, Tischer Gizella, Szokol Zsenni, Liszka Giza. — A kossorus lányoknak fehér ruhája, nehéző bordó vállcsokor és vállszalaggal igen jól festett.

A táncmulatság:

Oly diszes és oly nagyszámu közönség a mi redoutunk: a Baresay-féle vendéglő nagytermében még soha sem volt együtt, mint 20-án este. A zenét a bányatársulat kitünően szervezett zenekara és a dévai első zenekar szolgáltatták a jelenlevők teljes megelégedésére. A négyeseket mintegy 100 pár tánczolta. Jelen voltak:

Asszonyok: Wintergerst Ferencné, Pick Samuné, Seelenfreund Vilmosné, Dr. Rosenberg Ignaczné, Jakabfy Rezsóné, Joánovits Jánosné, Berger Adolfiné, Varjasy Istvánné, Schäffer Mihályné, Kürschberger Józsefné, özv. Maderspachné (Iszkrony), Marek Mórmé, Neulender Dávidné, Kohn Mórmé, Wolf Mihályné, Szokol Bazilné, Rüppel Vilmosné (Csimpa), Balogh Jánosné (Petrilla), Chrisekó Bohuslávna (Lupény), Gebert Guidóné, Schvemm Józsefné, Sárosy Józsefné, Róth Edéné, Müller Rezsóné, Junger Simonné, Kohn Lézárné, Junger Samuné (Arad), Kovács Ignaczné (Nagy-Vár), Kleinné (Arad) özv. Hubikné, Kreffly Mátyásné, özv. Hüth Adalbertné Hajasi Mihályné (Russ), özv. Bonna Anna, Steiner Vilmosné (Lupény), Kohn Katalin, Steiner Vilmosné, Ruderné, özv. Weisz Gyuláné, Héjas Józsefné, Tomus Györgyné (Petrilla), Horváth Jánosné (Petrilla), Eder Ottóné, Herz Ignaczné, Junger Józsefné, Grünhalt Jánosné (Arad), Kádár Lajosné (Petrilla), Hölgycék névsora: Tribusz Vilma, Slafkovits Hermína, Schreiber Ella, Joánovits Mariska és Katieza, Dániel Stefa (Bunicza) Kafka Róza, Denk Adolfiné, Denk Valéria, Denk Mária Dénes Erzsike, Marek Sarolta, Messinger Karolin (Arad), Ruder Mariska, Kohn Katieza és Róza, Schäffer Katieza, Steiner Róza, Peccol Clemenine, Horváth Juliska, Ehrenreich Johanna, Junger Heléna, Braun Pick Annuska, Friedmann Erzsike (Zilah), Adler Emma (Arad), Ranczinger Paula, Loy Amalia, Kerner Berta és Juliska (Lupény), Ungár Róza (Nagy-Bár), Bonna Netti és Camilla, Varjasy Vilma és

Gizella, Telegdy Zelma, Liszka Margit, Szokol Zsenni, Liszka Gizella, Fischer Anna, Fischer Gizella, Ungár Ida, Hüth Antonia és Miezi, Talácsok Mariska (Bupapest), Czitrom nővérek, Schemph Anna, Finczgráf Mariska stb. A táncvigalom reggelig tartott.

TANÜGY.

Övödai záró vizsga. Folyó hó 15-én délelőtt volt az állami övödában az évváró vizsgálat, a szülők és tanügybarátok élénk érdeklődése mellett. — Öröm volt látni a 3—5 éves kora apró gyermekek bátor fellépését, kiknek ügyes szavatai, feleletei s énekei valósággal elragadták a jelenvoltakat. Azon elismerésnek mondhatni elragadtatásnak, mely a jelenvoltak osztatlan bírálatát jellemzi, kötelességünk a nyilvánosság előtt is kifejezést adni s ezzel a szorgalmas, buzgó és szakképzett övödai özevgy Tribusz Balogh Ella érdemét méltatni.

UJDONSÁGOK.

— **Lapunk jelen számához vidékre postautalványt mellékelünk az előfizetések megkönynyítése végett.** Kérjük lapunk barátait, hogy az előfizetéseket beküldeni sziveskedjenek, mint-hogy a jövő számot már csak a t. megrendelőknak küldi a kiadó hivatal.

— **Ő Felsége születésnapjának** 67-ik évfordulója alkalmából, az államhatalmú méltó személyesítője, Szt-István koronájának fölkezt viselője, az apostoli magyar király iránti hű ragaszkodásnak oly imponáns kifejezést adott Petrosény község lakossága, a mely fényben és külsőségeiben briliánsabb lehetett nagyobb, gazdagabb városokban, de a loyálisnak és hazaszeretettnek igazabb megnyilatkozása nem juthatott kifejezésre széles e hazában sehol. Az ország részeiből idetelepült különböző nemzetiségű s vallású lakosok ezrei, érzelemben egygyé olvadva ünneptek s hibuzgóságától és hazaszeretettől vezérelve serglettek a templomokba, hogy áhitatos imát küldjenek a királyok királyához, a legalkotmányosabb uralkodó s a haza üdvéért. Szegény a szó a lelkesítő, a felemelő ünneplés ecsetelésére, melynek érzetében, annak lefolyását a következőkben ismertettük: 17-én alkonyatkor, a bányatelepen előrdült taracklövéseket jeladásnak tekinté a lakosság a nagy ünnep kezdetére s a zászlódiszt öltött házak ablakai és az üzletek diszes kirakatai mintegy varázsütésre fényben tündökltek. Valóságos emberáradat hullámzott az utcákon, különösen a főútcán s a kivilágításban gyönyörködő szemekből kisugárzott az öröm, mely a kebleket hevíté. A röppentyűk szípkázó fénye, hulló csillagok elmuló utját rajzolta a szürke égre s a minden irányban szakadatlanul fellobbanó színes lángok, szívárványt festettek az est távoli homályára. Az nyüzsgő sokaság nem győzőtt elteni a látottak szépségével s csak midőn az ablakok kezdtek elsötétülni, 11 óra tájban tért pihenőre. 18-án reggeli 9 órakor megkezdült a róm. kath. templom nagyharangjának mélabús hangja, majd a többi hitfelekezetek harangjainak zúgása hívta imához a hivatelt. 10 órakor a róm. kath. templom előtti térre a Rakóczy-induló játszó bányász-zenekart követve festői egyenruhában, katonaságatartással egy bányászcsapat vonult fel s a hatóságok, testületek, társulatok stb. főnökeik vezetésével szintén megérkeztek. A háládó istenitiszteletet Weber Béla plebános főesperes celebrálta s Papp Márton kántor által gyönyörű tenor hangjával, művészi orgona kíséret mellett szívrehatóan énekelt zsolozsmák felköltötték az áhitat legbensőbb érzetét Weber Béla magas szarnyalus s lélekemelő „Király himnus”-ának elénekése után, innen az ev. ref. templomba vonult a közönség, hol Kósa Mihály lelkes hazafias, szép alkalmi beszédet mondott és szívreható imát: Istenhez a Hazáért s Királyért. —

A hatóságok s testületek, a többi templomban nem jelenhettek meg, mint-hogy az isteni tisztelet mindenütt csak nem egy időben tartott, de ott is számos hívő jelenlétében

*) Legnagyobb sajnálatunkra az idő rövidsége térszűkre miatt a banketten elhangzott beszédek mind nem közölhetjük, esetleg a jövő számban adjuk azokat is.

tartották meg a hálaadó is isteni tiszteletet és pedig: az ág. ev. templomban Pelger Mihály lelkész a gör. kat. templomban Rádik István esperes és az izr. templomban Leitner József előimádkozó. Kíváncsok volna, hogy a hitközségek lelkészei ily ünnepélyek alkalmából az isteni tisztelet tartásának idejét akként állapítanak meg, hogy a hatóságok s testületek reprezentái megjelenhessenek minden felekezet templomában. A Salgó-Tarjáni Köszénbánya Részvény-Társaság az ünnepély külső fényének emeléséhez a legnagyobb mérvben hozzájárult amennyiben igazgatóságot Andreics János igazgató vezetése alatt Róth Floris főmérnök, Heinrich Viktor és Schreiner József titkár az ezernyi bányászokat pedig dísz egyenruhás bányások feltűnően szép kitonulása képviselte s a bányász zenekar Kubata Béla jeles karmester ügyes vezetése s dirigálása mellett hazafias dallamok és indulók előadásával gyönyörködtette az ünnepelő közönséget. A főszolgabíroságot Janza Vazul szolgabíró és Vassi János; a községi helyhatóságot Jakabfy Rezső h. bíró és Hejás József jegyző vezetése alatt számos közs. képviselő; a m. kir. esendőséget Varga Gusztáv hadnagy szakasz parancsnok vezetése alatt a esendőség; a m. kir. államvasutak és osztálymérnökséget Wintergerst Ferencz főmérnök és Kováts Imre mérnökön kívül több tisztviselő; a m. kir. pénzügyőri biztosságot: Nyíry József h. biztos és Müller Rezső szemlész; a tdó. Szt. Ferencz rendű nővérek Regaletta Mária főnöknő vezetése alatt testületileg voltak jelen; az ipartestületet Joannovics János elnök vezetése alatt több tekintélyes iparos képviselte a hálaadó isteni tiszteleteken, hol társas életünk előkelőbb urholgyei szintén szép számmal jelentek meg a róm. kath. templomban.

Calcium carbíd gyár. A természet annyi kincsével megáldott Zsilvölgyben létesülő újabb alkotások, kétségtelenül nagy arányokban hozzájárulnak Petrosény és vidéke ipari és közgazdasági fejlődéséhez. A calcium carbíd gyár,

mely az itt található mészkőből s egyéb alkotélmékből oly világító gázt állít elő, melynek intenzív ereje nemcsak a légszest, hanem a villany fényét is felülmúlja s miután légmentes edényekben szállítható; az eddigieknél olcsóbban s a robbanás veszélyének kizárásával lehet vele világítani. Ennyit szükségesnek tartottunk az említett gyár produktumának ismertetésére vonatkozólag felemlíteni s azt, hogy százezrekbe kerül a gyár létesítése s egész új telepítvény szükséges annak üzembe tartásához. E hó 16-án tartott meg a helyszínen, Livazényben a gyár céljaira szükséges vízhasználati hatósági engedélyezése iránti tárgyalás s egyben megkötött a földtulajdonosokkal is kisajátítási egyezség. A vízhasználat engedélyezése a gyár felállításá ellen észrevétel nem tétetvén, az ideiglenes építési engedély megadatott s így a nagyszabású munkát már a jövő hó 1-én megkezdjük. A 33 földbirtokost az engedményes Beimel Sándor budapesti czég részint készpénzzel, részint 3-4 szerez értékű földterülettel azonnal kielégítette. A vármegyei hatóság részéről Török Béla m. aljegyző vezette a tárgyalást, melyen helybeli főszolgabíroságot Janza Vazul szolgabíró képviselte s jelen voltak a Salgó-Tarjáni Köszénbánya Részvény-Társaság részéről: Andreics János igazgató, Róth Floris főmérnök stb. Petrosény-Livazény község képviselőiben Dombora László jegyző; a m. á. v. petrosényi osztálymérnöksége részéről: Wintergerst Ferencz főmérnök stb., az érdekeltség részéről gr. Thoroetzky Miklós és még számosan voltak jelen. A sikeres eljárás befejeztével az egész komissió társas ebédre a Prokop-féle vendéglőben gyűlt össze, hol Janza Vazul szolgabíró a létesítendő gyár szellemi előmozdítóját dr. Palszky Ágost orsz. gyűlési képviselőt szellemes toászt-ban üdvözölte közérdekű törekvéseért, mire a nevezett orsz. képviselő s volt államtitkár az előkelőtársaság viláros éljenzése között nagyhatású beszédben méltatta Hunyadvármegye közigazgatását s az alispánt helyettesítő Török Béla m. aljegyzőt éltette.

Az említett gyár létesítése immár biztosítva van s egy nagyszabású alkotással több tényező mozdítja elő Petrosény és vidékének rohamos fejlődését.

A vegyészeti gyár. A két Zsil összefolyásánál a szurdoki szorosban felállítandó vegyészeti gyár hatósági engedélyezése iránti helyszíni tárgyalás szintén e hó 16-ára volt kitűzve, azonban a kultur mérnöki szakvélemény leérkezéig elnapoltatott.

A petrosényi ifjabb diákok f. hó 10-én a Baresay-féle szálloda nagytermében, a helybeli Polgári olvasókör javára táncszal egybekötött műkedvelői előadást rendeztek. Színpere került Gaál Mózes 2 felvonásos színműve: „A kegyencez” és „A majálisi elnök” című 1 felvonásos vígjátéka. Az ifjú diákok és leánykák: Grésl Vilma, Pelger Vilma és Gizella, Schäffer Kati; valamint Floreán József, Györke Péter, Herz Janó, Hermann Árpád, Hejás József és Váradi Kálmán kifogástalanul játszották el jól betanult szerepeiket.

A világot jelentő deszkákon nem remélt otthoniassággal mozogtak és szerepeiket is helyesen interpretálták.

Természetes, hogy a taps, kihívás s a megérdemelt elismerés sem maradt el.

Előadás után a nézőtérrel kihordták a székeket és megkezdődött a tánc, melyben nemcsak rövid ruhás leánykák és kis diákok, hanem még az ifjú mamák is részt vettek. A táncmulatság hajnalig tartott.

A csekély belépti díjak daczára a jótékony célra is jutott néhány forint.

HIRDETÉSEK.

Egy fűszer- és vas-üzletbe egy jó házból való fiu **TANONCZUL** felvétetik.

Tudakozódni lehet **Stern** Adolfnál Petrosényben.

JOÁNOVITS JÁNOS

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERME
PETROSÉNY, (saját házában).

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy elvállalok minden **fényképészeti** szakmába vágó munkákat; készítek kisképekről nagyobbitásokat egész életnagyságig **olajban festve** vagy **retoucheban**.

Továbbá látogatójegy alaku fényképek, ugyszínt **Cabinet, Makart, Promenad, Boudoir** és az ugynevezett **új forma képeket, chromó-festett s beégetett képet**, melynek finomsága minden festett képet felülmúl.

A legnyughatatlanabb gyermeket megszólalásig élethűen egy másodperc alatt bármily nagyságu alakban lefényképezem és az általam készített munkálatok tiszta és élethű kiviteleért kesességet nyujtok.

Felvételeket kívánatra üzleten kívül is eszközölök a legjutányosabb árak mellett.

A n. é. közönség szíves pártolását kérve vagyok

teljes tisztelettel

JOÁNOVITS JÁNOS.

WEISZ REZSŐ

PETROSÉNY.

(Főüzlet Baresay-féle ház, fióküzlet Guld József-féle ház. **LUPÉNYBEN** fióküzlet Salamon-féle ház.)

Ajánlja dúsan felszerelt női- és férfi-divatáru raktárát, hol a legnagyobb választékban kész férfi-ruhák, n. m.: **Salon-, jaquet- és sacco-öltözetek, felsőkabátok és gyermekruhák**; női kelengyek, férfi- és női cipők a legfinomabb kivitelben; **atlasz-, kaschmir- és kretonpaplanok, férfi- és női kalapok, selyem és egyéb minőségű eső- és napernyők, selyem, szövet, szaten és voil s egyéb női r. ha-kelmék; vászon, schifon és egyéb szövött- valamint rövidáru; férfi ingek, nyakkendők, továbbá utazó bőröndök** stb. a legjobb minőségben és a legolcsóbb árak mellett a n. é. közönség rendelkezésére állanak.

Alkalmas raktárhelyiség hiányában a főüzletben raktáron levő **BÜTOROK, TÚKRÖK és KÉPEK** a legjutányosabb áron eladatnak.

Egyidejűleg jelenti, hogy e hó végén az őszi és téli árak bevásárlása végett Budapest és Bécsbe utazand s az árak megérkezéséről a t. közönséget értesíteni fogja.